

بسمه تعالی		نام آموزشگاه:
سازمان آموزش و پرورش استان آذربایجان شرقی		شمارهٔ سندلی:
ادارهٔ آموزش و پرورش ناحیه ۳ تبریز		نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۷-۹۸
آزمون درس فارسی ۳ دورهٔ دوم متوسطه		نام و نام خانوادگی:
تاریخ امتحان:		طراح سؤال :
مدت امتحان: ۷۰ دقیقه		
ساعت امتحان:		
تعداد سوالات: ۲۷		
تعداد صفحه: ۴		
بارم	سوالات صفحهٔ اول	ردیف
		قلمرو زیبایی: (۷ نمره)
۱	معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) بار دیگرش به <u>تضرع</u> بخواند. ج) صدایی که می آمد <u>جزین</u> ترین و عاشقانه ترین لحن بود.	۱
۰/۵	ب) بخروش <u>چوشرزه</u> شیرار غند د) خندهٔ تو برای دستان من شمشیری است <u>آخته</u> .	
۲	معنای مناسب برای واژه های مشخص شده را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) از آن همه زیبایی ها ولدت <u>هاونشئه</u> های سرشار از شعروخیال محروم ترمی شدم. (بخشش ها - سرمستی ها) ب) با حال <u>استیصال</u> پرسیدم. (درماندگی - هیجان)	۲
۰/۷۵	املاي صحیح واژه هار از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) ذوق کردم از اینکه فهمیده اید که (انهدام - انهدام) آن تیربارکار من بوده است. ب) پیرمرد از داخل (کاذبه - کازیه) روی میزیک پاکت کهنه را برداشت. ج) درین این چاه آیش زهر شمشیر و (صنان - سنان) گم بود.	۳
۰/۷۵	در عبارات زیر واژه هایی را که با املاي نادرست نوشته شده اند بیابید و درست آن ها را بنویسید. الف) یکی از صاحب دلان سربه جیب مراقبت فرورده بود و در بهر مکاشفت مستغرق شده. یکی از یاران به طریق انبسات گفت: « از این بوستان که بودی مارا چه تحفه کرامت کردی؟ » ب) مصطفی خواست جویده جویده از این بروز محبت هرگز ندیده و نشنیده سپاسگذاری کند.	۴
۰/۵	نقش واژه های مشخص شده را بنویسید. ای فکر دور پرواز من ، <u>یال</u> های عقاب آسایت را از پرواز بازدار.	۵
۱	در گروه های اسمی شعر زیر یک وابسته پیشین و یک وابسته و ابسته بیابید و نوع آن ها را بنویسید. این نخستین بار شاید بود/ کان کلید گنج مروارید او گم شد. وابسته پیشین : ..... نوع : ..... / وابسته و ابسته : ..... نوع :	۶
۰/۵	در عبارات زیر حروف مشخص شده به ترتیب پیوند ..... و پیوند ..... می باشند. من تخلص را از زواید و از جمله رسوم و عاداتی میدانم که باید متروک گردد ولی به اصراریکی از ادیبان کلمه « استاد » را برگزیدم.	۷
۰/۵	نقش های تبعی را در عبارات زیر بیابید و نوع آنها را بنویسید. ما پرندگان رانیز پیشوا و شهریاری است که نامش سیمرغ است.	۸

۹ باتوجه به بیت « وجه خدا اگر شودت منظر نظر زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی »

۰/۲۵ الف (جایگاه ضمیر مشخص شده پس از کدام واژه است ؟
۰/۲۵ ب) این جابجایی ضمیر را در اصطلاح ادبی چه میگویند؟

۰/۲۵ ۱۰ در کدام گزینه هافعل «نیست» فعل اسنادی محسوب میشود؟

الف) لذت هستی نمودی نیست را
ب) سّر من از ناله من دور نیست .
ج) تو بمان ای آنکه جز تو پاک نیست.
د) گفت : « رو صبح آی ، قاضی نیمه شب بیدار نیست.»

الف) الف ود (۱) ب) ب و ج (۲) ج) ب ود (۳) د) الف و ج (۴)

۰/۲۵ ۱۱ در جمله « برخی عاشق رادیوانه میبندارند » ، واژه « دیوانه » نقش ..... دارد.

۰/۵ ۱۲ نوع حرف «را» رادر عبارات زیر تعیین کنید.

الف) مار افرغتی است که جمشیدجم نداشت.
ب) گفت نزدیک است والی راسرای آنجا شویم.

قلمرو ادبی : (۵ نمره)

۰/۵ ۱۳ در بیت « چو خواهی که بیدانگی گفت و گوی بباید زدن سنگ را بر سیوی » مفهوم کنایی قسمت مشخص شده چیست؟

۰/۵ ۱۴ در عبارات زیر واژه های مشخص شده «نماد» چه چیزهایی هستند؟

الف) آنجادران برزخ سردر کوجه های غم و درد
ب) گل سرخ را از من مگیر ، سوسنی راکه می کاری.....
غیر از شب آیا چه می دید چشمان تار من و تو؟

۰/۲۵ ۱۵ کدام یک از ترکیب های مشخص شده مفهوم مجازی دارند؟

نالۀ مرغ اسپراین همه بهر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است

۰/۵ ۱۶ عبارت زیر یادآور کدام مثل است؟
« از بیم عقرب جرّاره دموکراسی قرن بیستم ، ناچار شده به مار غاشیۀ حکومت سرهنگ ها پناه ببرد.»

۱۷ عبارات ستون «الف» رابه آرایۀ مناسب خود درستون «ب» وصل کنید.

«ب»	«الف»
حس آمیزی	۱) چون بتابد آفتاب معرفت از سپهر این ره عالی صفت
تشبیه	۲) همچو نی زهری و تریاقی که دید همچو نی دمساز و مشتاقی که دید
پارادوکس	۳) تاجشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دلیند
حسن تعلیل	۴) قهوه خانه گرم و روشن مرد نقال آتشین پیغام

	صفحه سوّم		
۰/۲۵	<p>در ابیات زیر کدام آرایه مشترک به کار رفته است؟</p> <p>الف) شانه می آید به کار زلف در آشفتگی ب) آدمی پیرچو شد حرص جوان می گردد</p> <p>آشنایان را در ایام پریشانی بپرس خواب در وقت سحرگاه گران می گردد</p>	۱۸	
۲	<p>جاهای خالی را با توجه به اشعار کتاب کامل نمایید.</p> <p>الف) پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند .....</p> <p>ب) ..... آنگه رسی به خویش که بی خواب و خورشوی</p> <p>ج) ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد .....</p> <p>د) ..... بود لبریز از عشقت وجودم میهن ای میهن</p>	۱۹	
		<p>قلمرو فکری: (۸ نمره)</p>	
۰/۲۵	<p>قصه های عشق مجنون می کند» به کدام مفهوم اشاره دارد؟</p> <p>ب) ظرفیت افراد در تأثیر پذیری از عشق</p> <p>ج) دشوار بودن راه عشق</p>	<p>بیت « نی حدیث راه پر خون می کند</p> <p>الف) اشتیاق پایان ناپذیر عاشق</p> <p>د) تقابل عقل و عشق</p>	۲۰
۰/۵	<p>هرملتی که مردم صاحب قلم نداشت « نام و آوازه کدام ملت به زودی</p>	<p>باتوجه به بیت « در دفتر زمانه فتد نامش از قلم از دفتر روزگار محومی شود؟</p>	۲۱
۰/۵	<p>در عبارت « حئی درختش، غارش، کوهش، هر صخره سنگش و سنگریزه اش آیات وحی پر لب دارد» مقصود از قسمت مشخص شده چیست؟</p>		۲۲
۰/۵	<p>در عبارت « قصه است این، قصه / آری قصه درد است، شعر نیست» مقصود مرد نقال از «قصه درد» چیست؟</p>		۲۳
۰/۵	<p>شعر زیر به چه مفهومی تأکید دارد؟</p> <p>« چه حرف تازه ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه ای برای نوشتن که بتواند عشق یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟»</p>		۲۴
		<p>باتوجه به ابیات زیر به سوالات پاسخ دهید.</p> <p>سیاوش بیامد به پیش پدر هشیوار و با جامه های سپید</p> <p>یکی خود زرین نهاده به سر لیلی پرز خنده ، دلی پر امید</p> <p>الف) چرا سیاوش هنگام گذر از آتش لباس سفید پوشیده بود؟</p> <p>ب) لباس سفید در ایران باستان نماد چه بود؟</p>	۲۵
۰/۵			
۰/۵			

صفحه چهارم

۲۶

با توجه به عبارات زیر به سوالات پاسخ دهید.

وصول به حسن ممکن نباشد مگر به واسطه عشق و به عالم عشق که بالای همه است نتوان رسیدن تا از معرفت و محبت دوپایه نردبان نسازد.

الف) مهم ترین گام برای رسیدن به حسن چیست؟ ۰/۲۵

ب) برای رسیدن به عالم عشق از چه مراحل باید گذشت؟ ۰/۵

۲۷

معنی عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.

الف) گفت : « کار شرع کار درهم و دینار نیست. » ۰/۵

ب) هر که بی روزی است روزش دیر شد. ۰/۵

ج) واصفان حلیه جمالش به تحیر منسوب. ۰/۵

د) حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب. ۰/۵

ه) که دوزخ مرا زین سخن خوار گشت. ۰/۵

و) غرق غباریم و غربت ، با من بیا سوی باران. ۰/۵

ز) هر کس اول ترفیع رتبه یافت به عنوان ولیمه کباب غاز صحیحی بدهد. ۰/۵

ح) آیا چیزی در مخیله آدمی می گنجد که قلم بتواند آن را بنگارد؟ ۰/۵

« موفق و پیروز باشید »

ریز بارم سوالات درس فارسی ۳ دوره دوم متوسطه خرداد ماه سال تحصیلی ۹۷-۹۸

- ۱- الف) زاری و التماس (۰/۲۵) ب) خشمگین و غضبناک (۰/۲۵) ج) غم انگیز (۰/۲۵) د) بیرون کشیده (۰/۲۵)
- ۲- الف) سرمستی ها (۰/۲۵) ب) درماندگی (۰/۲۵)
- ۳- الف) انهدام (۰/۲۵) ب) کازیه (۰/۲۵) ج) سنان (۰/۲۵)
- ۴- الف) بحر (۰/۲۵) انبساط (۰/۲۵) ب) سپاسگزاری (۰/۲۵) ۵- منادا (۰/۲۵) مفعول (۰/۲۵)
- ۶- وابسته پیشین : این (صفت اشاره) نخستین (صفت عالی) یک مورد (۰/۵)
وابسته وابسته : مروارید (۰/۲۵) مضافٌ الیه مضافٌ الیه (۰/۲۵)
- ۷- پیوند وابسته ساز (۰/۲۵) پیوند همپایه ساز (۰/۲۵) ۸- پرندگان (بدل) (۰/۲۵) شهریار (معطوف) (۰/۲۵)
- ۹- الف) پس از منظر نظر (۰/۲۵) ب) جهش ضمیر (۰/۲۵) ۱۰- گزینه ۳ صحیح میباشد (۰/۲۵)
- ۱۱- مسند (۰/۲۵) ۱۲- الف) حرف اضافه (۰/۲۵) ب) رای فک اضافه (۰/۲۵)
- ۱۳- کنایه از آزمایش و امتحان کردن (۰/۵) ۱۴- الف) ظلم و ستم (۰/۲۵) ب) عشق (۰/۲۵)
- ۱۵- مرغ اسیر مجاز از شاعر (۰/۲۵) ۱۶- از چاله به چاه افتادن (۰/۵)
- ۱۷- ۱) تشبیه (۰/۲۵) ۲) پارادوکس (۰/۲۵) ۳) حسن تعلیل (۰/۲۵) ۴) حس آمیزی (۰/۲۵)
- ۱۸- اسلوب معادله (۰/۲۵)
- ۱۹- الف) دیوار زندگی را زین گونه یادگاران (۰/۵) ب) خواب و خورت زمرتبه خویش دور کرد (۰/۵)
ج) یوسف، بگو که هیچ نیاید برون ز چاه (۰/۵) د) تنیده یاد تو در تار و پودم ، میهن ای میهن (۰/۵)
- ۲۰- گزینه « د » صحیح است . (۰/۲۵) ۲۱- ملتی که نویسنده و هنرمند و روشنفکر نداشته باشد (۰/۵)
- ۲۲- تمام پدیده ها در حال تسبیح و ستایش خدا هستند (۰/۵)
- ۲۳- قصه گشته شدن رستم که نماد افراد درستکار جامعه است (۰/۵)
- ۲۴- سخن از عشق با وجود قدیمی بودن همیشه تازه است (۰/۵)
- ۲۵- الف) زیرا سیاوش آماده مرگ بود و لباس عزا در ایران کهن سفید بوده است (۰/۵)
ب) نماد و نشانه پاکی و بیگناهی بوده است (۰/۵)
- ۲۶- الف) عشق (۰/۲۵) ب) معرفت و محبت (۰/۲۵)
- ۲۷- الف) گفت : « رشوه در دین جایگاهی ندارد . » (۰/۵) ب) هر کس از عشق بی بهره باشد خسته میشود و روزگارش تباه میگردد . (۰/۵) ج) وصف کنندگان زیبایی خداوند به سرگشتگی و حیرت معروف شده اند . (۰/۵) د) انسان باعشق زنده است و بدون عشق می میرد . (۰/۵) ه) ما در جامعه پر از ظلم و ستم زندگی میکردیم بیا بامن به سمت آزادی برویم . (۰/۵) و) هر کس اول رتبه گرفت بعنوان غذای مهمانی کباب غاز درست و حسایی بدهد . (۰/۵) ز) آیا چیزی در ذهن انسان جای میگیرد که نویسنده بتواند آنرا بنویسد؟ (۰/۵) ح) آتش جهنم در برابر این تهمت برای من حقیر و ناچیز است . (۰/۵)